

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR

POROČILO KOMISIJE ZA PREGLED KMETIJSKIH POSESTEV

(Gradivo za 7. sejo OLO)

Po sklepu 3. seje OLO z dne 22. okt. 1955 je komisija pregledala vsa posestva v območju okraja, razen posestev, ki spadajo kot zavodi pod vodstvo Agronomске fakultete in Kmetijskega inštituta ter posestvo Snežnik in Selo, ki spada neposredno pod vodstvo Trgov. podjetja »Semenarna« v Ljubljani. Pregledi so se izvršili v času med 1. decembrom 1955 in 1. februarjem 1956. Ti pregledi so zajeli 17 kmetijskih posestev in Drevesnico v Kamniku. Pregledi so bili izvršeni z namenom, da se spozna in ugotovi gospodarska problematika na teh posestvih ter da se na podlagi analiz, ki so jih izdelali strokovnjaki, sprejmejo ustrezni zaključki za nadaljnji razvoj kmetijskih gospodarskih organizacij v pogledu jačanja socialističnih odnosov v kmetijstvu.

Pregledi so v glavnem pokazali sledeče:

1. Vsa posestva so se v glavnem formirala na površinah pridobljenih po Zakonu o agrarni reformi, Zakonu o zaplembah in po Zakonu o kmetijskem zemljiškem skladu.

2. Ta posestva so menjala celo vrsto upravnih organov, kar je imelo za posledico, da do pred kratkim nobeden od teh ni vodil resne skrbi za razvoj in napredek teh posestev. Poleg tega je bila vrsta posestev doživljala razne organizacijske spremembe, kar je vplivalo na organizacijo same proizvodnje in obdelovanja.

3. Kmetijska posestva so dobila predvsem slabše površine, manjše in nerodovitne parcele, boljše parcele pa so se dajale v najem drugim organizacijam in tudi privatnikom. To velja predvsem za občino Ljubljana - Polje, Ljubljana - Sentvid, Stično, Cerknico itd., ki so dajale najbolj plodne površine v užitek bivšim lastnikom - privatnikom - ali pa celo nekmetovalcem za smešno nizko najemnino.

4. Komisija je ugotovila, da je evidenca o parcelah, last SLP, slaba. V celi vrsti primerov se ni dalo ugotoviti, koliko površin, last splošnega ljudskega imetja, je v določenem območju in kdo jih izkorišča. Tako se je na primer morala komisija v Cerknici zadovoljiti z navedbami, ki jih je dal upravnik posestva, ki je povedal, da še več površin, last SLP, posestvo boljše, izkoriščajo kmetje privatniki. Javno je, da je pri takšni neurejenosti nemogoče izdelati perspektivni program razvoja posestva.

5. Poseben problem predstavlja razdrobljenost posestev. Tako je bilo ugotovljeno, da je posestvo, ki ima skupno 140 ha površine, razdrobljeno na 350

parcelah. Poleg tega so primeri, da ima posestvo svoje površine razdeljene na 5 obratov, kateri se nahajajo na območju treh občin. Po nepreverjenih podatkih pa je istotam tudi ca 400 ha površin, last SLP, katere uživa privatni kmetovalci.

Za takšno stanje na posestvih nosijo velik del krivde občine, ki so se premalo brigale za ta posestva in so le površno poznale probleme, ki jih je bilo treba rešiti.

Po drugi strani pa je komisija ugotovila, da je cela vrsta posestev, ki so vsaj do neke stopnje urejena in v kateri je družba vložila precejšnja sredstva. Ta posestva so danes v stanju odigrati precejšnjo vlogo na področju socialistične kmetijske proizvodnje in jih lahko smatramo kot kašpot k napredku.

Nekatera posestva kot so na primer Bokalce, Jesenkovo, Boštanj, Smartno pri Litiji in Stična, predstavljajo že danes močan činiteelj v pogledu dobre kmetijske proizvodnje. Ta posestva nam kažejo, po kakšni poti mora iti naša živinoreja. Dobri rezultati so bili doseženi tudi v pogledu vzgojevanja kvalitetnega semenskega blaga žitaric, krompirja, kakor tudi ostalih travnatih semen, ki so pripomogla tudi v privatnem sektorju doseči boljše hektarske donose. Tako je bila na primer na posestvih: Bokalce, Boštanj, Smartno pri Litiji, dosežena mlečnost tudi nad 4000 l mleka pri posameznih kravah. Ta posestva so pričela že s selekcijo osnovne črede in z izločanjem vseh krav z mlečnostjo izpod 1700 l mleka letno. Res je, da se je bilo treba v prvem razdobju zadovoljiti tudi s kravami z manjšo mlečno sposobnostjo, res pa je tudi, da so danes nekatera posestva, ki so vsaj do neke mere dobro organizirana, v stanju izvrševati selekcijo, s čimer bo dana možnost za kvalitetnejši dvig naše živinoreje. Napredek pa se ni pokazal samo pri dvigu mlečnosti, ampak tudi pri prirastku živine. Iz tabele je razvidno, da 12 posestev producira letno en milijon 156.640 litrov mleka in 34.278 kg prirastka.

Dobri rezultati so bili doseženi tudi v poljedelstvu, saj je ugotovljeno, da posamezna posestva iz leta v leto dosegajo večje hektarske donose, predvsem v proizvodnji kvalitetnih semen. Tako je bilo na posestvih na območju našega okraja v letu 1955 proizvedenih nad 12 vagonov prvovrstnih semen belih žit in 110 vagonov semenskega krompirja. Kaj pomeni kvalitetno seme, nam najbolj jasno pokaže naslednja primerjava:

Pri žitaricah z nekvadratnim semenom je dosežen povprečen hektarski donos 13 kvintalov (q), pri semenskih žitih pa 18 kvintalov (q) na ha. Približno isti rezultati so doseženi pri proizvodnji krompirja, kjer je bila proizvodnja v razmerju 8 ton v korist semenskega krompirja.

Gornje številke nam pokažejo, kakšno vlogo odigravajo danes socialistični kmetijski obrati v pogledu pospeševanja kmetijstva. Upoštevati moramo, da ta posestva niso proizvedla kvalitetnih semen samo za svoje potrebe, ampak tudi za potrebe zadrug in so na ta način pomagale privatnemu kmetovalcu do večjih hektarskih donosov. Zato vidimo, da imajo socialistična posestva dosti širšo vlogo kot navadni proizvajalci. V času, ko se razpravlja o novem javnem sistemu v kmetijstvu je važno poudariti, da morajo tudi privatni kmetovalci iskati možnosti, ki jih imajo za dvig proizvodnje mleka, žit, krompirja itd. Samo večji hektarski donosi in kvalitetni dvig naše živinoreje lahko pripomoreta k dvigu življenjskega standarda našega kmeta.

Komisija je pregledala naslednja posestva: Bokalce, Jesenkovo, Log, Boštanj, Okrajno kmetijsko gospodarstvo Kamnik, Zadobrova, Smartno pri Litiji, Stično, Brest, Verd, Logatec, Prevoje, Vodice, Smlednik, Ravnik, Cerknico, Markovec in Drevesnico v Kamniku. Ostala posestva, ki se vodijo kot zavodi: Agronomске fakultete t. j. Pšata, Volčji potok ter kot zavodi: Kmetijskega inštituta, t. j. Cernelo in Ponoviče, niso bila pregledana. Prav tako nista bili pregledani posestvo Selo pri Radohovi vasi, ki ga vodi Trgov. podjetje »Semenarna« in posestvo Snežnik pri Starem trgu, ki je republiškega značaja.

V okraju je še 7 ekonomij, katere imajo od 10 do 100 ha obdelovalnih površin. Poleg teh je še 7 ekonomij KZ in dve ekonomiji KDZ.

Ze prej smo omenili, da so nekatera posestva napravila lep napredek. Ta napredek je bilo opaziti predvsem tam, kjer je bila položena zadostna pažnja strokovni sposobnosti vodilnih uslužbencev. Nekatera posestva pa so vprašanja strokovnega kadra zanemarjala in so se izgovarjala, češ da sposoben človek ne ostane na posestvu, ker mu industrija nudi boljše pogoje.

Komisija je ugotovila tudi, da je na večini posestev še do danes neurejen način nagrajevanja, zato tudi kmetijski delavci na teh posestvih nimajo prave stimulacije in si ne priza-

devajo prisamem delu. Komisija je bilo nerazumljivo, da posestva niso znala urediti nagrajevanja po učinku dela pri živinoreji, kjer se to da na primer na ta način, da bi imeli kmetijski delavci, ki so zaposleni v živinoreji, plačo, ki bi bazirala na določenem prirastku in količini mleka. Lahko bi bili udeleženi v določenem odstotkom na povečanem prirastku ali pa pri večjih količinah mleka. Neurejeno nagrajevanje je ena največjih slabosti in pomanjkljivosti na posestvih. Ta neurejenost je tudi eden izmed razlogov, da v proizvodnji niso bili doseženi neki večji rezultati in da dobri in pridni delavci bežijo s teh posestev in se skušajo zaposliti drugje. Zato smatra komisija, da bi uprave posestev, skupno z upravnimi odbori in delavskim svetom, to vprašanje morale proučiti in čimprej uvesti nagrajevanje po učinku dela, in sicer povsod tam, kjer je to le mogoče. Zaradi lažjega pregleda je komisija razdelila vsa pregledana posestva na tri skupine, in sicer:

1. v I. skupino, v katero spadajo posestva, ki so vsaj približno organizirana kot so: Bokalce, Boštanj, Jesenkovo in Log (sedaj Ljubljana), Okrajno posestvo Kamnik, Ravnik in Smlednik;

2. v II. skupino, v katero spadajo posestva, ki so pričela z organizacijo kot so: Brest, Verd, Logatec, Stična, Smartno pri Litiji in Zadobrova;

3. v III. skupino, v katero spadajo posestva, ki so še neorganizirana kot so: Cerknica, Markovec, Prevoje in Vodice.

Komisija smatra, da bo v tem razdobju potrebno polagati pažnjo predvsem za nadaljnjo izgradnjo posestev I. in II. skupine. Posestva III. skupine pa bodo morala v prvi vrsti napraviti prve korake za organizacijsko izboljšanje tako, da se ugotovi vsaj obseg teh posestev in da se organizira proizvodnja. Kakršne koli investicije v ta posestva bi bile v tem razdobju še preuranjene.

Socialistična kmetijska posestva so že sedaj kot proizvajalci prehranbenih produktov odigrala precejšnjo vlogo v pogledu vplivanja na cene na naših tržiščih, predvsem v Ljubljani, saj je večina prehranbenih produktov prišlo na ljubljanski trg. Vsa posestva na območju okraja, v katero so všteta tudi posestva, ki niso zajeta v tem poročilu (Pšata, Cernelo, Ponoviče in Selo), dajejo potrošnikom letno 1.470.000 litrov mleka v vrednosti okoli 36.725.000 din. Letni prirastek živine znaša na teh posestvih okoli 140.000 kg, od katerega pride na trg okoli 81.700 kg v vrednosti 8.200.000 din. Večina žit, proizvedenih na teh posestvih, je primerna za seme, kar predstavlja pri 1.416 mte vred-

nost 8.605.000 din, merkantilnih žit za tržišče pa se proizvede 2.500 mte v vrednosti okoli 10 milijonov 170.000 din. Pomen državnih kmetijskih posestev je še toliko večji, ker vemo, da vključno ta posestva razmnožujejo semenska žita za celotno kmetijsko proizvodnjo okraja. Državna posestva dajejo tržišču letno okoli 1.170 ton krompirja v vrednosti okoli 11.700.000 din er okoli 1.100 ton semenskega krompirja v vrednosti okoli 16 milijonov 500.000 din. Posebno važno vlogo igrajo socialistična kmetijska posestva tudi v pogledu proizvodnje vrtnin, in sicer posredno s proizvajanjem in oddajanjem sadik in neposredno s pridelavo vrtnin za takojšnjo proizvodnjo. V 1955. letu so posestva, ki imajo možnost proizvodnje sadik, prodala na tržišču 978.705 sadik v vrednosti okoli 3.914.000 din.

Posestvo Pšata, od katerega je Ljubljana mnogo pričakovala, je v razmeroma kratkem času doseglo dobre uspehe. V 1955. letu je dalo posestvo 240 tisoč litrov mleka, 39.000 kg prirastka žive teže govedi, 37.435 komadov jajc, 62.000 kg zelenjave, 107.000 komadov sadik, 1266 mte semenskih žit, 428 mte merkantilnih žit, 223 ton semenskega ter 151 ton merkantilnega krompirja. Poleg tega je posestvo pridelalo 5800 kg ravnih semen. S svojimi produkti je posestvo že pričelo močno vplivati na tržišče, kot proizvajalec semenskega blaga pa igra posestvo izredno važno vlogo v kmetijstvu vsega okraja.

S postopnim nadaljnjim razvijanjem in izgrajevanjem državnih kmetijskih posestev se bodo pokazali še večji gospodarski uspehi. Sredstva, ki bodo vložena v ta namen, bodo opravičena, saj bodo ta posestva lahko še več in bolje proizvajala važna živila.

Glede na to, da se večji kmetijski socialistični obrati ustanavljajo v neposredni okolici Ljubljane, predvsem v njenem južnem delu, kjer so velike možnosti pridelovanja živalske krme, se postavlja vprašanje, kako za te obrate nabaviti dovolj delovne živine. Možno je, da se od osnovne črede vzreja plemenska živina, dokler posestva ne dosežejo zadovoljivega števila delovne živine. Druga možnost pa je, da posestva nabavijo delovno živino iz drugih plemenskih centrov, in sicer za dosego polnega staleža živine, kakor tudi za nadomeščanje izločenih neproduktivnih živali.

Kmetijsko posestvo Ljubljana (Jesenkovo in Log) je izdelalo kalkulacijo vzreje mlade živine do prve telitve, to je do tedaj da postane krava. Po tej kalkulaciji je z odbitkom dohodka od proizvodnje gnoja za vzrejo krave stroškov 92.700 din. Kmetijsko posestvo Bokalce je izdelalo slično kalkulacijo, po kateri stane vzreja krave 93.920 din. Kalkulaciji sta izdelani po različnih metodologijah, vendar je rezultat precej sličen.

Iz prednjega je razvidno, da je vzreja lastne proizvodne (de-

lovne) živine razmeroma draga, vendar so posestva pri sedanjih pogojih na to prisiljena iz naslednjih razlogov:

1. krave z zanesljivo visoko proizvodnostjo so na trgu zelo drage in te plačujejo na trgu od 120.000 do 150.000 din;

2. znanj so primeri, ko so bile kupljene dobre plemenske krave z visoko mlečnostjo, in to v območju, kjer imajo boljše prehranske prilike (sladko seno in žito) kot pri nas. Ko so prišle navedene živali na barjansko krmno, je proizvodnja mleka padla daleč izpod povprečja doma vzrejene živali, pa čeprav se je kupljenim živalim nudilo zelo dobro nego in močna krmila. Jasno je, da je posestvo primorano večji del teh živali kot nerentabilne izločiti od nadaljnjega vzreje. Dejstvo je, da je večina socialističnih posestev v Sloveniji še nedograjenih in da še nimajo zadostnega staleža živine ter ne nudijo v prodajo dovolj plemenske živine. Zato je nujno, da se ta živina kupuje od privatnih rejcev, kjer je reja živine strogo individualna. To je na večjih socialističnih obratih precej težje in zato je nujno, da nastanejo v podatkih o proizvodnosti tako velike razlike;

3. trgovina s plemensko rodovniško živino je še zelo negotovna. Rodovniški podatki so marsikje še zelo kratkotrajni in še ne morejo jamčiti za tisto proizvodnjo kot jo izkazuje zadnja leta. Tudi ni iz teh podatkov razvidno, v kakšnih okoliščinah je posamezna žival rasla, ker te okoliščine lahko bistveno vplivajo na proizvodnost.

Naša socialistična kmetijska posestva razpolagajo z zelo lepo rodovniško živino z visoko proizvodnostjo, saj je bilo v letu 1955 skupno 183 krav z nad 3000 litrov mleka. Od teh krav je dala »Oiga« na posestvu v Ponočicah 8103 l mleka, krava »Lucas«, stara 11 let, pa je dala v devetih letih skupno 34.716 l mleka ali povprečno letno po 3860 l mleka. Če upoštevamo, da je povprečna letna molznost krav v našem okraju okoli 1200 litrov, je nujno, da se podmladek krav s tako visoko proizvodnostjo vzreja najprej za lastne potrebe, nato pa tudi za prodajo. S to nalogo se morajo prvenstveno baviti tista posestva, ki niso v bližini potrošniških centrov in ki imajo vse druge pogoje za vzrejo mlade plemenske živine.

Komisija daje pregled analize posestev, iz katere je možno razbrati gospodarsko stanje na posameznih posestvih:

KMETIJSKO POSESTVO BOKALCE

Posestvo Bokalce, ki je razvrščeno v I. skupino, je eno od najstarejših posestev v okraju. Prvo zemljo je dobilo po zakonu o agrarni reformi, nekaj pa tudi iz zaplomb. Večje površine je dobilo po zakonu o zemljiškem skladu tako, da danes posestvo razpolaga z 286 ha zemlje, od tega 179 ha obdelovalnih površin.

Posestvo redi 102 goveje živine, od tega 57 krav, ter 10 konj in 56 prašičev. Odnos med obdelovalnimi površinami in živalskimi enotami je 1:1,06, kar je seveda odlično premalo. Glavna panoga posestva je živinoreja. Komisija smatra, da je razvoju živinoreje na tem posestvu potrebno dati prednost, ker ima za to vse pogoje.

Posestvo bi bilo v stanju re-

dit več živine, nima pa za to potrebnih objektov. V programu ima gradnjo govejega hleva za 60 glav živine, kakor tudi potrebne silose, gnojšča in gnojnične jame.

Osnovna čreda je v glavnem montafonske pasme, ki izhaja skoraj v celoti iz lastne vzreje ter so bili v tem pogledu doseženi na podlagi domače selekcije pravi uspehi. Povprečna mlečnost je 2817 litrov na kravo, čeprav je skoraj tretjina domačega naraščaja, ki je šele v letošnjem letu prvič teletila.

Posestvo ima urejeno drevnico, ki bo v doglednem času zalagala mesto s potrebnim sadnim materialom in ima tudi temu primeren sadni izbor, ki odgovarja klimatskim in drugim prilikam na območju mesta Ljubljane. Kot postranska dejavnost je še pridelovanje zelenjave.

1. hlev za 60 glav odrasle živine	25.000.000 din
2. gnojšče in gnojnične jame	700.000 din
3. silos	2.500.000 din
4. kozolec z 8 okni	5.000.000 din
5. naprava ceste za živino	300.000 din
Skupaj	35.500.000 din

KMETIJSKO POSESTVO BOŠTANJ

Posestvo je bilo ustanovljeno leta 1945 iz zaplenjenega posestva barona Lazarinija. Posestvo ob ustanovitvi ni imelo nobenih zgradb, ker so bile v vojni docela porušene. Zemlja je bila v začetku v obdelavi privatnikov iz bližnje okolice. Z zgraditvijo gospodarskega središča v letih 1945-1947 so bili dani pogoji za redno obratovanje, posestvo pa je medtem prevzelo vso zemljo bivše graščine, uredilo table in nakupilo nujno potrebno število živine. Tedaj je posestvo imelo 37.15 ha njiv, 48.04 ha travnikov, 2.50 ha pašnikov, 1 ha nerodovitne zemlje, skupaj 88.67 ha. V takem obsegu je ostalo do leta 1954. Za prvotni obseg posestva zamisljene gospodarske zgradbe so bile dobro dimenzionirane; le zastlino je bilo rešeno vprašanje namestitve ljudi, nerešeno pa je ostalo vprašanje zadovoljive oskrbe z vodo. Posestvo je prvotno spadalo v sklop Glavne uprave državnih posestev pri Ministrstvu za kmetijstvo (GUPOS) in njenih poznejših organizacijskih oblik, nato pa doživelo še štiri reorganizacije in končno postalo leta 1953 po prevzemu kmetijske pospeševalne službe po OZZ. podjetje OZZ, Ljubljana - okolica.

S prehajanjem iz rok v roke je posestvo večkrat menjalo proizvodnjo, skladno z zahtevami vsakokratnega upravnega voditelja, kar je slabo vplivalo na razvoj posestva. V sedanjih organizacijskih oblikah posestvo nekako nadaljuje prvotno nakazano smer proizvodnje s posebnim poudarkom na proizvodnji reprodukcijskega materiala: kvalitetnih semen in vi-

konji kom.	4	4	6
govedo kom.	43	59	70
krave kom.		37	40
svinje kom.	9	24	25
namolženo mleko litrov		84002	112581
povpreč. molznost na kravo l		3015	3216
prirastek goved kg		5391	7154
oddano pujskov za rejo kom.		50	131
prirastek svinj kg		1546	2952

Poljedelstvo: V zadnjih dveh letih so bili doseženi naslednji:

	1954	1955	odnos 55/54
ječmen mtc/ha	17.55	21.53	122.7
ozim. ječmen mtc/ha	17.55	21.53	122.7
krompir mtc/ha	15.00	23.26	155
	100.00	201.10	199.55

Posestvo se je do sedaj izgrajevalo delno iz subvencij, katerih je v zadnjih letih prešlo v višini 10.201.000 din ter kreditom v višini 11.411.335 din.

Posestvo je glede na to, da je prejelo preko 70 ha zemlje iz zemljiškega sklada, bilo uvrščeno med kmetijske poskusne obrate ter je zaradi tega oproščeno plačila anuitet na osnovna sredstva in amortizacije. Posestvo je že v l. 1954 plačalo 1.158.000 din anuitet, za leto 1955 je pa dolžno plačati zapadle anuitete v višini 1.020.000 din.

Po podatkih iz bruto balance po posestvu poslovno leto 1955 zaključilo z 278.539 din dobička.

Kot posestvo v izgradnji je nujno potrebno pomoči za dokončno dograditev manjkajočih objektov, ki so na posestvu nujno potrebni za nemoten razvoj, in to:

1. hlev za 60 glav odrasle živine	25.000.000 din
2. gnojšče in gnojnične jame	700.000 din
3. silos	2.500.000 din
4. kozolec z 8 okni	5.000.000 din
5. naprava ceste za živino	300.000 din
Skupaj	35.500.000 din

soko produktivne plemenske živine. V letih 1947/48 in 1953/54 je bilo zasajenih okroglo 10 ha visoko in srednje debelih salovnjakov.

Leta 1954 je posestvo prevzelo zemljišče SLP likvidiranih KDZ Zalna in Grosuplje - Gatina in se je povečalo na 133.33 ha kmetijske zemlje. V tem letu so bili z odločbo OLO Ljubljana - okolica dodeljeni bivši graščinski gozdovi v izmeri 79.45 ha, tako je posestvo konec leta 1954 in leta 1955 obsegalo skupno 212.78 ha zemlje. S 1. januarjem 1956 je posestvo prevzelo tudi bivšo ekonomijo gradbenega podjetja Tehnika v Brvacah pri Grosupljem s cirka 25 ha obdelovalne zemlje in cirka 25 ha dodeljenih gozdov. Na ta obrat je v perspektivi še možno vezati 10-15 ha travnikov, ki so trenutno v raznih najemih. Sedaj poseduje okroglo 158 ha kmetijske zemlje in okroglo 104 ha gozdov, skupno 262 ha, možno pa je še povečanje za 10 do 15 ha na okroglo 275 ha skupne zemlje.

Posestvo ima živinorejsko-poljedelsko smer proizvodnje. Kot stranski panogi pa goji še vrtnarstvo in sadjarstvo. Glavni pridelki so semensko žito, semenski krompir, plemenska živina ter pujski in sadike zelenjave za bližnjo okolico, razen tega pa še za trg: mleko, zelenjava, krompir, sadike in nekaj klavne živine (teleta, odrasla goveda, pitanci in pršutarji). Tako smer proizvodnje je utemeljena v proizvodnih pogojih posestva in je v skladu s potrebami kmetijske pospeševalne službe okraja.

Razvoj živinoreje - v zvezi s povečanjem površin in zboljšanjem rodnosti zemlje se je stanje živinoreje v zadnjih letih gibalo takole:

konec 1953	konec 1954	konec 1955
4	4	6
43	59	70
	37	40
9	24	25
	84002	112581
	3015	3216
	5391	7154
	50	131
	1546	2952

ha donosi važnejših posevkov:

	1954	1955	odnos 55/54
ječmen mtc/ha	17.55	21.53	122.7
ozim. ječmen mtc/ha	17.55	21.53	122.7
krompir mtc/ha	15.00	23.26	155
	100.00	201.10	199.55

Donosi na novo pridobljenih površinah so bili znatno slabši, kot donosi na starih njivah posestva.

	1954	1955	odnos 55-54
pšenica kg	8539	9351	109.5
oves kg	2215	2920	131.9
krompir kg	25096	29711	118
sadike-okolice kom.	25450	26639	104.6

Posestvo je pri pridelovanju semen napredovalo pri vseh posevkih po količini, kakovosti oddanih semen pa je bila večinoma prvovrstna. Posestvo sodeluje s kmetijsko pospeševalno službo v poskusništvu ter tudi s te strani prispeva k izboljšanju kmetijske proizvodnje okraja.

Gospodarsko stanje in vložena sredstva: Zaradi prevzema novih zemljišč in še nedokončanih gradnjami je bilo posestvo v letu 1954 priznано kot poskusni obrat in s tem oproščeno plačevanja amortizacije in obresti na osnovna sredstva. Do sedaj je prejelo 3.850.000 din dotacij, in-

a) novogradnje:	
1. vodovod	cca 4.500.000 din
2. stanovanjsko-upravno poslopje	cca 11.000.000 din
3. stelnik	cca 1.000.000 din
4. silos za 80 m ³	cca 1.000.000 din

b) preureditve in izboljšave:	
1. povečanje in popravilo gnojšča	1.600.000 din
2. preureditev hleva - 10 novih stojišč	1.000.000 din
3. obnova stropa v svinjaku	1.500.000 din
4. preureditev hleva Brvace, 10-15 novih stojišč	1.500.000 din
5. postavitev ograje za kurnico	1.200.000 din
6. dovršitev pašnega hleva Zavrh	700.000 din
7. ograja in izboljšanje pregonskih pašnikov Boštanj in Zavrh	2.000.000 din

c) nasadi: plantaže na Zavruha cca 5 ha	2.200.000 din
Skupaj cca	29.200.000 din

Vse našteje investicijske potrebe so utemeljene in nujne. S temi investicijami bo posestvo dograjeno, morebitne nadaljne objekte manjšega obsega bo posestvo zmoglo že iz lastne moči, dočim za našteje potrebuje pomoči. Z naštetimi investicijami bo doseženo naslednje:

1. Izboljšal se bo družbeni standard z dvema družinskimi stanovanji, ki jih posestvu primanjkuje, na razpolago bosta še dve sobi za samce, cel obrat bo oskrbljen z vodo, ki jo morajo sedaj dovažati iz potoka.

2. Hlevske kapacitete se bodo napram sedanjim povečale za krave molznice za cca 60%, za kolikor bo povečana tudi proizvodnja mleka.

3. Aktivizirana bo obstoječa kurnica, ki je sedaj neizkoriščena.

4. Izboljšalo se bo gospodarjenje z gnojem, olajšal odvoz gnojnice ter povečali pridelki na njivah.

5. Bolje in ekonomičneje se bodo izkoriščale travne površine, kar bo povečalo proizvodnost obrata.

6. Sadne plantaže se bodo povečale na 15 ha.

Vse te investicije so nujne in bi morale biti dokončane vsaj v treh etapah 1956-1958 in sicer: v I. etapi vodovod, stelnik, gnojšče, adaptacija hleva v Boštanju, popravilo stropa v svinjaku, ograja za kurnico ter pašni hlev v Zavruhu; v II. etapi: stanovanjsko-upravno poslopje, adaptacija hleva v Brvacah in pregonski pašniki; v III. etapi: silos in sadne plantaže.

Glede na dejstvo, da so bili glavni objekti zgrajeni še po planskih cestah, bi bil hektar obdelovalne zemlje ob dokončni izgraditvi posestva obremenjen

Posestvo je oddalo semenski službi OZZ naslednje količine priznanih semen:

	1954	1955	odnos 55-54
vesticijskih kreditov pa ima	4.951.000 din.	Anuiteta za odplačilo dolgov znaša 412.600 din.	
Po odplačilu anuitet znaša investicijski dolg še 1.682.000 din.			
Leto 1954 je posestvo zaključilo z 290.000 din presežka, ki je bil v smislu določil uredbe o poskusnih obratih prenešen na amortizacijski sklad. Leto 1955 bo posestvo ob enakih pogojih zaključilo s presežkom okrog 406.000 din. Za prevzem ekonomske Brvace potrebuje posestvo subvencijo 1.500.000 din za odplačilo prevzetih osnovnih sredstev (živina, stroji in orodje).			

Dograditev posestva: Za dokončno izgradnjo posestva so potrebne naslednje investicije:

a) novogradnje:	
1. vodovod	cca 4.500.000 din
2. stanovanjsko-upravno poslopje	cca 11.000.000 din
3. stelnik	cca 1.000.000 din
4. silos za 80 m ³	cca 1.000.000 din

b) preureditve in izboljšave:	
1. povečanje in popravilo gnojšča	1.600.000 din
2. preureditev hleva - 10 novih stojišč	1.000.000 din
3. obnova stropa v svinjaku	1.500.000 din
4. preureditev hleva Brvace, 10-15 novih stojišč	1.500.000 din
5. postavitev ograje za kurnico	1.200.000 din
6. dovršitev pašnega hleva Zavrh	700.000 din
7. ograja in izboljšanje pregonskih pašnikov Boštanj in Zavrh	2.000.000 din

c) nasadi: plantaže na Zavruha cca 5 ha	2.200.000 din
Skupaj cca	29.200.000 din

za cca 222.000 din dotacij in kreditov.

Zaključki:

1. Izdelati je ureditveni program in pripraviti načrte.

2. Izvršiti arondacijo oziroma komasacijo v predelu Boštanj-Grosuplje in okrog Brvace s prireditvijo zemljišč, ki jih v tem predelu uživajo privatniki.

3. Zagotoviti sredstva za zgoraj našteje investicije.

Komisija smatra, da je posestva potrebno čimprej dograditi, ker že ob sedanjih stopnjah izgradnje daje skupnosti pomembno količino pridelkov.

KMETIJSKO POSESTVO JESENKOVO

Ustanovljeno je bilo 8. nov. 1946 od zemljišč stare konjacijske z začetnimi 36 ha obdelovalne zemlje. Svoje površine je povečalo do danes približno 13-krat, tako da obsega skupno s priključenim posestvom Log danes 452 ha zemlje. V glavnem se nahaja zemlja na barjanskem področju, le manjši del je na trdinskem svetu. Zemlja na področju barja je v glavnem arondirana, dočim je ostala zemlja razdeljena na cca 90 manjših parcel. Arondacija je zelo oteževala, ker so parcele raztresene po celotnem severnem delu Ljubljane in jih mora posestvo po potrebi oddajati za komunalne potrebe.

Posestvo je prejelo od bivšega MLO 13 milijonov din dotacij za melioracijska dela na površinah, ki leže ob Cesti dveh sarjev. Melioracijska dela so bila začeta v jeseni leta 1954 in so se nadaljevala v letu 1955 in še v začetku letošnjega leta. Izkopanih je bilo cca 3500 m odvodnih jarkov in splani-

32.700 m² zemlje. Z navedenimi melioracijami smo izrgali barju 70 ha obdelovalne zemlje, na kateri bo šele sedaj mogoče izvajati druge agrotehnične ukrepe, ki so potrebni za doseg višjih hektarskih donosov in izboljšanje kvalitete krme.

Po opazovanju, ki so bila tekom celega lanskega leta, je odteklo dnevno po vseh jarkih (jarkov je 8) okoli 320 m³ vode. Če se bo pokazalo, da bo potrebno v sušnih letih namakati, se bo to lahko izvršilo s spustitvijo zapornice na odvodnem jarku Čurnovca, kamor so odvodni jarki speljani. Navedena melioracijska dela so velikega pomena kot poskus za reševanje barja in bodo rezultati zelo dragoceni za nadaljnja dela na barju.

Blizina tržišča ter pedološki pogoji na posestvu nujno narekujejo smer proizvodnje. Barjanska zemlja je predvsem primerna za pridelovanje krmnih rastlin, tako na travnikih kot tudi na njivah. Zato je nujno, da je govedoreja glavna panoga in to predvsem proizvodnja mleka ter vzreja plemenskega podmladka. Pri tem je imelo posestvo v zadnjih letih uspehe, saj je molznost na posestvu enaka, pa tudi boljše od molznosti krav na posestvih, ki imajo mnogo boljše krmo. Zelo pa se je povečalo število doma vzrejenih plemenskih živin. Pokazalo se je, da je doma vzrejena živina kakovostno boljše, kot je kupljena od drugod, ker ni bila navajena barjanskega okolja.

V glavnem služi poljedelska proizvodnja potrebam živinoreje, zaradi tega se tudi ni proizvajalo kvalitetnih vrst žita ali krompirja.

V rodovitnosti je v letu 1954 posestvo imelo 108 krav, v letu 1955 pa 143 krav. Proizvodnja mleka v letu 1954 je znašala 203.326 litrov, v letu 1955 pa 301.269 litrov. Prirastek živine v letu 1954 je znašal 8495 kg, v letu 1955 pa 24.960 kg.

Vrtnarstvo je poleg živinoreje razmeroma aktivna panoga. Posebno rentabilna je proizvodnja zelenjadnih sadik. Slab dohodek ustvarja gojitev raznih vrst solat, razen nekaterih zimskih vrst. V letu 1954 je posestvo oddalo raznih sadik 494.894 komadov, v letu 1955 pa 536.117 komadov.

Zgradbe na posestvu so novejšje in približno zadostajo sedanjemu obsegu posestva. Potrebno je hlevom dograditi le še gnojilnica ter silos, urediti napajalnice za živino, po dokončani arondaciji pa zgraditi potrebna posla.

Strojni park približno zadostaja potrebam posestva. Nabaviti je treba še en traktor s potrebnimi priključki.

Delovna sila na posestvu je zelo nestalna vsled razmeroma nizkih prejemkov kmetijskih delavcev ter vsled neurejenosti stanovanjskih razmer na posestvu. V osemih stanovanjih, ki so last podjetja, stanuje šest tujih strank.

Komisija je mnenja, da mora posestvo jesensko usmeriti proizvodnjo tako, da bo vršilo vlogo regulatorja glede dobav kritičnih potrošniških artiklov za Ljubljano, predvsem mleka, pa tudi vrtnarskih proizvodov, istočasno pa tudi vlogo regulatorja v pogledu cen teh proizvodov.

Poslovno leto bo posestvo zaključilo s 46.000 din dobička.

Da bo posestvo te naloge moglo izvrševati je potrebno sledeče:

a) posestvo si mora izdelati perspektivni ureditveni načrt, ki mu bo za bodoče leta nakazoval smer proizvodnje in to v smeri živinoreje in vrtnarstva.

Živinoreja mora biti z ozirom na kakovost in značaj zemljišč posestva glavna panoga. Predvsem naj služi pridelovanju mleka in vzreje plemenske živine za lastne potrebe. Z ozirom na to, da posestvo redi simentsko pasmo naj posestvo vzreja tudi plemenske bikke za področje barja.

b) kolikor je mogoče čimprej dokončati arondacijo zemljišč, predvsem v severnem delu Ljubljane,

c) nadaljevati z melioracijami barjanskih zemljišč v okviru glavne regulacije ljubljanskega barja,

d) posestvo je od nastanka prejelo skupno s posestvom Log dotacij 48.593.000 din in investicijskega kredita ima 19.392.223 dinarjev, od česar bi moralo plačati na koncu leta 1955 milijon 803 tisoč anuitet, v letu 1956 pa jih bo zapadlo v izplačilo 3.351.000 din.

e) za dokončno dograditev bo posestvo v sedanjem obsegu potrebovalo še okoli 25.000.000 din.

KMETIJSKO POSESTVO SMLEDNIK

Posestvo je nastalo v jeseni leta 1953 iz treh likvidiranih ekonomij, zato je tudi razdrobljeno na tri obrate s skupno upravo v Smledniku. Poleg tega je posestvo prevzelo tudi precej zemljišč, razlaščenih po zakonu o zemljiškem maksimumu. Na dveh obratih in to v Mošah in Smledniku je zemlja primerno arondirana, dočim je arondacija na obratu v Hrašah v teku. Zemlja je v glavnem zelo dobra. Od obdelovalnih površin odpade 64% na njive.

Smer proizvodnje na posestvu je skoro izključno živinoreja in to proizvodnja mleka ter delno vzreja plemenskih pujskov. Vzreja plemenskega materiala je bila do sedaj omejena na vzrejo za lastne potrebe. Plemenskih bikcev posestvo ne vzreja. Prašičerejo namerava posestvo vsled slabih svinjakov ukiniti.

Od ustanovitve do danes je posestvo zaznamovalo določene uspehe v govedoreji. Pri slabih možnostih dobre nabave plemenske živine je mlečnost srednja. Skupna proizvodnja mleka je znašala v letu 1954 81.117 kg, v letu 1955 pa 83.704 kg. Prirastek živine v letu 1954 je znašal 3750 kg, v letu 1955 pa 4868 kg.

Gospodarski objekt v glavnem zadostaja potrebam posestva, potrebne so le manjše adaptacije na obstoječih objektih ter dograditev lop za seno in vozove. Strojni park v glavnem zadostaja, potrebno bi bilo nabaviti le še en traktor z nekaterimi priključki. Vsled skrajno specializirane živinorejske proizvodnje odpade na enega delavca okoli 5.10 ha obdelovalne zemlje.

Posestvo je prejelo skupno 1.500.000 din dotacij za ureditev hlevov, investicijskega kredita pa ima posestvo 7.549.000 din. Anuitete za leto 1955 v znesku 510.000 din je posestvo že plačalo.

Poslovno leto bo posestvo končalo s 340.000 din dobička. Za nemoženo obratovanje ne

bodo potrebovali večjih dotacij. Komisija je mnenja, da bi bilo potrebno dosedanje smer proizvodnje nekoliko menjati in sicer v sledečem:

Od obdelovalne zemlje prevladujejo njive, obstoječi travniki pa so zapušteni, slabe kakovosti. Tako klimatski, kakor tudi pedološki pogoji, pa tudi splošne potrebe narekujejo temu obratu, da se v večji meri bavi s pridelovanjem semen krmnih rastlin, žit, pa tudi krompirja. Možnosti pridelovanja krme in potrebe okolice kažejo na nujnost vzreje plemenskih pujskov. Vsled tega živinoreja ne bo občutno okrnjena. Tudi v govedoreji je nujno, da se od dobrih krav vzreja plemenski podmladek, tako telice, kakor tudi bikci.

KMETIJSKO POSESTVO RAVNIK

Nastalo je v letu 1954 iz reorganizirane kmetijske delovne zadruge. Od skupno 80 ha zemlje, je 40 ha obdelovalne zemlje, od tega le 8 ha njiv, iz česar je razvidno, da je posestvo izključno živinorejsko. Bavi se v glavnem samo z govedorejo. Sedanje stanje živine je razmeroma slabo, povprečna mlečnost krav je okoli 1600 litrov po kravi.

Gospodarskih poslopj in stanovanjskih prostorov ima pri sedanjem obsegu dovolj. Potrebno je le redno vzdrževanje ter dograditi gnojilnice in silos. Tudi strojni park je zadosten.

Posestvo je obremenjeno s kreditom 1.100.000 din, ki ga je prevzelo še od bivše KDZ. Letne anuitete in obresti v višini 380.000 din je posestvo do sedaj v redu odplačevalo.

V bodoče mora posestvo posvečati predvsem skrb živinoreji pri kateri je potrebno dvigniti proizvodnjo mleka ter izboljšati vzrejo plemenske živine. Da bo to nalogo posestvo lažje dosegalo je potrebno načrtno gnojenje mokrih, kakor tudi trdnih travnikov, po potrebi močvirne travnike predhodno meliorirati.

Potrebno je tudi urediti vprašanje vodilnega osebja, predvsem upravnika, ker je le dobro stalno vodstvo garancija dobrim uspehom posestva.

KMETIJSKO POSESTVO BREST

Ustanovljeno leta 1953 iz bivšega pitališča Brest, ki je bilo na zaplenjeni zemlji v obsegu 59 ha. V teku leta 1953 in 1954 se je povečalo z zemljo iz zemljiškega sklada na 130 ha kmetijske zemlje. Z odločbo OLO Ljubljana-okolica je bilo posestvo dodeljenih 36,36 ha gozdov v k. o. Tomišelj. Danes ima posestvo 167,72 ha zemlje. Ker je posestvo nastalo iz privatnih zemljišč je izredno razdrobljeno.

Zaradi tega je nujna komasacija. Razen tega je nujna tudi melioracija, ki je vsaj delno že možna v predelih, kjer so glavni odvodniki že speljani. Prav tako je nujno potrebna preureditev gospodarskega dvorišča, ker izgradnja po zamislih pitališča, značajo posestva ne ustreza. Posestvo še nima izdelanega programa, vendar pa bo mogla smer proizvodnje biti v glavnem živinorejska, le stransko tudi poljedelska. Glavne priraje in pridelki: konji, pujski, mleko, glavna živina, krompir, seme krmnih rastlin.

Posestvo je do sedaj prejelo

2.880.000 din dotacij in ima 10.773.000 din investicijskega kredita. Anuitete znašajo letno 1.195.010 din. Poslovno leto je

Razvoj živinoreje:

	1953	1954	1955
konji kom.	9	14	14
govedo kom.	19	35	27
krave kom.	8	19	21
proizvodnja mleka l . . .		8990	19298
prirastek govedi kg . . .		3382	2635
oddano pujskov kom. . .		109	142

Ostali podrobnejši podatki so razvidni iz tabelarnih pregledov. Izgradnja posestva:

Ker obstoječe stavbe, zgrajene za pitališče, ne ustrezajo potrebam posestva, bodo potrebne večje preureditve, razen tega je nujno rešiti stanovanjsko vprašanje, ki je na tem posestvu izredno pereče. Za preureditve bo potrebno cca 30.000.000 din, pri čemer odpade na najnujnejše melioracije 2.650.000 din.

Zaključki:

1. izdelati je ureditveni program,
2. izvesti komasacijo in melioracijo v predelih, kjer bodo glavni odvodniki izpeljani,
3. preskrbeti finančna sredstva za nujno izgradnjo.

KMETIJSKO POSESTVO LOGATEC

Ustanovljeno je bilo leta 1945 iz zaplenjenih zemljišč raznih privatnikov. Prvotno je bilo v sklopu Glavne uprave kmetijskih posestev pri Min. za kmetijstvo, nato pa je do danes menjalo štiri upravna vodstva. Od leta 1953 pa je v sklopu OZZ. Posestvo obsega z gozdovi, ki so bili dodeljeni z odločbo bivšega OLO Ljubljana-okolica v letu 1954 — 243,93 ha zemlje, od tega cca 49 ha njiv in 27 ha travnikov.

Živinoreja:

	1953	1954	1955
konji kom.	5	6	6
govedo kom.	65	63	61
krave kom.	—	36	37

	1954	1955	odnos 55-54
proizvodnja mleka l . . .	59.605	84.024	141
povprečna molznost na kravo	1.656	2.271	137
prirastek žive teže kg . .	3.634	4.738	130
oddaja pujskov kom. . . .	144	156	108

Poljedelstvo: povprečni donosi važnejših posevkov

	1953	1954	1955
pšenica kg/ha	1078	1467	135
ječmen kg/ha	808	1322	163
oves kg/ha	230	2036	885
krompir kg/ha	12.700	15.430	121

Dočim v letu 1954 posestvo še ni moglo oddati nič semenskega blaga, je v letu 1955 že oddalo: 1937 kg pšenice, 3273 kg ječmena, 8720 kg ovsu in 18.879 kg semenskega krompirja.

Gospodarsko stanje in vloženja sredstva:

Posestvo do sedaj ni prejelo pomembne pomoči: 1.821.000 din dotacij in 3.105.000 din investicijskega kredita. Anuitete za kredite znašajo 134.700 din. Z ozirom na dejstvo, da posestvo nima pravega gospodarskega središča, so bile dosedanje vloge v obrat malenkostne. Poslovno leto 1954 je zaključilo kot poskusni obrat s 643.000 din izgube, za leto 1955 pa predvidevajo 763.000 din izgube.

Potrebne investicije:

Ker posestvo še nima izdelanega ureditvenega programa, tudi niso predvidene večje investicije. Nujno pa je zgraditi pri obstoječem hlevu gnojilnice z gnojnično jamo za celotno kapaciteto hleva (70 glav), ne samo iz gospodarskih temveč tudi iz

zaključilo z izgubo (1953), leto 1954 s presežkom 23.000 din, dočim bo leto 1955 zaključilo s cca 96.000 din izgube.

Posestvo nima enotnega gospodarskega dvorišča, marveč ima živino na treh različnih mestih v Krapi. To otežkoča razpored in nadzorstvo nad delom ter povzroča mnogo mrtvih poti. Zaradi čestih menjav, tako upravnega vodstva, kakor tudi vodilnega kadra, ki v večini primerov ni imel strokovne kvalifikacije, posestvo ni imelo stalne proizvodne smeri, kar je v teku let zelo močno vplivalo na rodnost zemlje. Posestvo še nima ureditvenega programa, vendar pa se predvideva živinorejsko - poljedelska usmerjenost. Glavni pridelki bodo plemenska živina, semenski krompir in semensko žito ter pujski za bližnjo okolico, za trg pa mleko oz. mlečni izdelki, glavna živina (tele, odrasla goveda, domači pitalci in pršutarji) in krompir. Pogoji za vrtnarstvo in sadjarstvo niso ugodni. Pogojev za bistveno povečanje posestva nima. Vsekako pa je možno proizvodnjo posestva, ki trenutno ni posebno velika z intenziviranjem precej povečati, vendar pa je zato potrebno določeno razdobje, v katerem se smer proizvodnje ne sme menjavati.

Dosedanji razvoj, posebno v zadnjih letih prikazujejo naslednji podatki:

2. Izdelati je ureditveni program.

3. Ker bi za ureditev novega skupnega gospodarskega gospodarstva verjetno ne bilo mogoče zbrati finančnih sredstev je nujno izboljšati obstoječe stanje v zgoraj nakazani smeri.

Komisija smatra, da je posestvo v tem smislu treba čimprej usposobiti za večjo proizvodnjo.

KMETIJSKO POSESTVO STIČNA

Ustanovljeno je bilo leta 1953 iz likvidirane KDZ; iz te likvidacije je prevzelo zemljo SLP, ki je bila odvzeta samostanu Stična po zakonu o agrarni reformi. Posestvo je posedovalo ob ustanovitvi 71,26 ha zemlje, od tega 31,63 ha njiv in 36,63 ha travnikov, 8,47 ha travnikov je bilo zasajenih s travniškim sadovnjakom. Ta zemlja je večinoma arondirana v neposredni okolici gospodarskega središča. Gospodarsko središče obstoji iz kombiniranega posloplja, ki zajema goveji hlev za 30 glav, konjski hlev, skladišče, kleti, krmilnico, delavnico, eno stanovanje, remizo z zaprtim dvoriščem, stanovanjske hiše, svinjaka — sezidanega v času DKZ (samo polovico prvotnega načrta) in 4 kozolcev. Glavno gospodarsko posloplje je zaradi starosti v slabem stanju in kriči po popravilu. Goveji hlev je za kapaciteto zemlje za polovico premajhen, svinjak, pa mnogo

prevelik. V letu 1954 je posestvo prevzelo zemljo SLP od likvidirane KDZ Sloga v Sentvidu pri Stični, z odločbo OLO Ljubljana-okolica pa je bilo dodeljeno posestvu 59,71 ha gozdov. Tako se je obseg posestva povečal od prvotnih 71,26 ha kmetijske zemlje na 133,40 ha kmetijske zemlje, oziroma z gozdovi na 173,11 ha skupne zemlje. Novo pridobljena kmetijska zemlja (42,14 ha) je od matičnega obrata oddaljena povprečno 4—5 km; grupirana je v 7 obdelovalnih kompleksov, oddaljenih povprečno 800 m od središča, ki je šele v izgradnji. Zemlja izvira iz raznih zaplomb. Za izgradnjo obratovališča v Sentvidu je bivalj OLO Ljubljana-okolica dal posestvu dotacijo v znesku 13.900.000 din.

Posestvo ima izdelan ureditveni program, načrt za zgraditev obrata v Sentvidu in idejni načrt za preureditev gospodarskega središča v Stični.

Smer proizvodnje tega posestva je poljedelsko-živilnorojska. Glavni pridelki so: semensko žito, semenski krompir, semena krmnih rastlin, plemenska živina in pujski za okolico. Pridelki za trg so: mleko, glavna živina (tele, odrasla goveda, piščanci in pršutariji), krompir. Tako smer proizvodnje narekujejo proizvodni pogoji in je v skladu s potrebami kmetijske pospeševalne službe.

Razvoj živinoreje: Stanje in proizvodnost živinoreje sta se gibala takole:

	1953	1954	1955
konj kom.	4	5	6
govedo kom.	42	63	68
krave kom.	22	36	32
svinje kom.	36	65	18

	1954	1955	odnos 55-54
mleko l	36.531	66.373	181,7
povprečna molznost krav	1.705	2.205	129,3
prirastek goved kg	3.391	5.464	161,1
oddaja pujskov kom.	122	59	48,4

Pri govedoreji je napredek jasno viden, dočim svinjoreja navidezno kaže nazadovanje. Dejansko pa je posestvo moralo zaradi slabe rodovitnosti in pomanjkljivega razvoja likvidirati od bivših KDZ prevzeto svinjorejo in v teku leta 1955 začeti na novo. Ker ni bilo mogoče tega ukrepa izvesti že za pomladansko prasiatve, je bilo po-

sestvo dejansko več mesecev brez plemenskih svinj in še tudi v drugi polovici leta ni doseglo potrebnega staleža. Za pomladansko sezono 1956 je že pripravljen normalen stalež plemenskih svinj.

Poljedelstvo: V zadnjih dveh letih je posestvo pri glavnih posevkih doseglo naslednje hektarske donose:

	1954	1955	odnos 55-54
pšenica	15,50	22,56	145,5
oves	12,2	12,2	100
krompir	102	142,5	139,7

Pridelki na površinah, ki so bile prevzete naknadno, t. j. v teku leta 1954 so bili znatno slabši, kakor pa na površinah, ki so spadale k posestvu že od ustanovitve. Ker zaradi pomanjkanja prostora posestvo še nima potrebnega števila živine, se

bo različna rodnost posameznih njiv poznala še nekaj let, vse dokler ne bodo dobro obdelane, dobro zagnane in očistene plevela.

Posestvo je oddalo semenski službi OZZ naslednje količine priznanega semena:

	1954	1955
pšenice kg	11.284	7.660
ječmena kg	—	4.124
ovsa kg	—	4.462
krompirja kg	—	22.924

Gospodarsko stanje in vložena sredstva:

Posestvo je bilo kot novoustanovljeno in še nedograjeno proglašeno za poskusni obrat. Poslovno leto 1954 je zaključilo z izgubo 118.000 din, poslovno leto 1955 pa bo zaključilo s presežkom cca 50.000 din. Posestvo je

do sedaj prejelo 14.418.000 din dotacij (vštevši dotacijo OLO Ljubljana-okolica za izgradnjo središča v Sentvidu) in ima 2.286.000 din investicijskih kreditov. Anuitete znašajo 581.000 dinarjev.

Dograditev posestva: Za dokončno izgradnjo posestva je nujno potrebno:

a) novogradnje:

1) goveji hlev za 50 kom. živine v Sentvidu, z gnojščem, silosi in krmilnico	25.000.000 din
2) remize za stroje	5.000.000 din
3) konjski hlev in steljni	5.000.000 din
4) kozolec	5.000.000 din
5) remiza za stroje in traktor v Stični	5.000.000 din
6) 2 stanovanjski hiši s po 3 družinski-mi stanovanji, 1 v Stični, 1 v Sentvidu	20.000.000 din

b) adaptacije in obnova:

7) preureditev gospodarskega posloplja v Stični	15.000.000 din
8) preureditev svinjaka in skladišča v Stični	1.000.000 din
Skupaj	81.000.000 din

še na razpolago (dotacije OLO Ljubljana-okolica 13.000.000 din
še potrebno 68.000.000 din)

Izgradnja naj bi se izvršila v 3 fazah čimprej.

V I. fazi: hlev tč. 1 in preureditev pod tč. 8;

v II. fazi: tč. 3 in 7;

v III. fazi: pa ostalo.

Zozirom na nujnost čimprejšnje izgradnje so bila oddana dela za: zgraditev hleva iz okrajne dotacije s tem, da bi se refundiralo iz zaprosenega kredita pri NB na IX. natečaju. Ker posestvo na natečaju ni uspelo, bo treba drugje najti sredstva za dograditev.

Posestvo se bo v perspektivi povečalo za okrog 25—30 ha kmetijskih površin: ca 10 ha v Podsmreki pri Višnji gori, ca 10 ha pašnikov na Obolnem in ca 10 ha obdelovalne zemlje v Sentvidu. V zvezi s tem bo

eventualno potreben pašni hlev na Obolnem.

Zaključki:

1. Proučiti je še možnosti povečanja v nakazani smeri. Povečanje v Podsmreki ne bo zahtevalo novih investicij, niti ne povečanje v Sentvidu, pač pa bo nova investicija potrebna na Obolnem.

2. Nujno je treba preskrbeti finančna sredstva za dograditev v etapah, ki jih je treba pospešiti.

Komisija smatra za potrebno, da se posestvo čimprej dogradi, ker ima dobro perspektivo.

POSESTVO SMARTNO PRI LITJI

Ustanovljeno je bilo leta 1953 iz likvidiranih industrijskih ekonomij steklarne Hrastnik-

Grmače, Tovarne usnja Smartno-Slatina, KLO Smartno, Doma onemoglih Crni potok in Jozdne uprave Litija-Bogenšperk. Vsa zemlja je pred vojno pripadala raznim grašččinam in cerkvi v Smartnem ter je postala SLP po zakonu o zemlji in zakonu o agrarni reformi. Poseduje 40,77 ha njiv, 9,22 ha travnikov, 1,42 ha pašnikov, 58,77 ha gozdov, ki so bili posestvu dodeljeni v letu 1953 ter 4,52 ha ostalih zemljišč, skupno 214,70 ha. Zemlja je arondirana okrog 4 prvotnih središč (Grmače, Slatina, Crni potok in Bogenšperk, le delno pa izven tega, tako da problem arondacije, oz. komasacije obstoji. V perspektivi bi se posestvo lahko povečalo še za do 15 ha obdelovalne zemlje, sicer ca 6 ha v Crnem potoku, ker je predvideno, da se do onemoglih, ki sedaj to zemljo uživa ukine, ca 5 ha na Grabnu pri Litiji, ki jih sedaj uživa posestvo Ponovice, ca 2 ha v območju Slatine ter ca 3 ha v dolini Crnega potoka. S pridobitvijo teh zemljišč ne bo nastopila potreba arondacij, ker so v neposredni bližini obstoječih obratov posestva. Posestvo je ustanoviti ni imelo gospodarskega središča, ker so bila gospodarska posloplja največ enote, t. j. Grmač, popolnoma uničena, dotedanji upravitelj ekonomij pa z izjemo Tovarne usnja niso za ureditev svojih ekonomij ničesar investirali. (Nadaljevanje prihodnjosti)

Občinski ljudski odbor

OBČINA LJUBLJANA-RUDNIK

VABILO

na 6. redno sejo ObLO

Na podlagi 21. člena Splošnega zakona o ureditvi občin in okrajev (Ur. l. FLRJ, št. 26—269/55), 7. čl. Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Uradni list LRS, št. 26—130/55) in na podlagi 2. odstavka 38. člena Statuta ObLO Ljubljana - Rudnik z dne 11. februarja 1956, sklicujem 6. redno sejo ObLO Ljubljana - Rudnik, ki bo v soboto, dne 24. marca 1956 ob 19. uri v sejni dvorani ObLO Ljubljana - Rudnik in predlagam naslednji dnevni red:

1. Poročilo mandatno imunitetne komisije.
2. Poročilo o komunalnih zadevah ObLO Ljubljana - Rudnik.
3. Sprejem odlokov:
 - a) Odloka o poslovnem času gostinskih podjetij in gostišč na področju Občine Ljubljana - Rudnik.
 - b) Odloka o ustanovitvi Kreditnega sklada za zidanje stanovanjskih hiš na območju Občine Ljubljana - Rudnik in imenovanje upravnega odbora Kreditnega sklada.
4. Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o dopolnilnih plačah in položajnih dodatkih delavcev in uslužbencev ObLO Ljubljana - Rudnik.
5. Razprava in sklepanje o določitvi volilnih enot na področju Občine Ljubljana - Rudnik.
6. Imenovanje komisij:
 - a) Občinske volilne komisije.
 - b) Komisije za pripravo predlogov odlokov za uporabo zemljišč.

- c) Komisije za evidenco nepremičnin Splošnega ljudskega premoženja.
6. Imenovanje članov svetov:
 - a) Razrešitev predsednika Sveta za zdravstvo in socialno skrbstvo.
 - b) Imenovanje predsednika in še enega člana Sveta za zdravstvo in soc. skrbstvo.
7. Personalne zadeve:
 - a) Razrešitev in imenovanje

OBČINA LJUBLJANA-ŠENTVID

VABILO

na 6. redno sejo ObLO

Na osnovi 38. člena Statuta Občine Ljubljana - Šentvid z dne 13. avg. 1955, 21. člena Splošnega zakona o ureditvi občin in okrajev (Uradni list FLRJ, št. 26—269/55) in 7. člena Zakona o pristojnosti občinskih ljudskih odborov (Ur. l. LRS, št. 26—130/55) sklicujem 6. redno sejo občinskega ljudskega odbora Ljubljana - Šentvid, ki bo v ponedeljek 26. marca 1956 ob 17. uri v Osnovni šoli v Šentvidu (risalnica).

Predlagam sledeči dnevni red:

1. Predlog začasnega proračuna obč. LO Ljubljana - Šentvid za II. tromesečje 1956.
2. Predlog odločbe o spremembah in dopolnitvah odločbe o začasnem sistemizaciji delovnih mest uslužbencev in delavcev v upravi obč. LO Ljubljana - Šentvid z dne 7. okt. 1955.
3. Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o dopolnilnih plačah in položajnih dodatkih uslužben-

- sočnika za prekrške.
 - b) Imenovanje dveh prosvetnih uslužbencev.
- Vsak ljudski odbornik lahko predlaga spremembo in dopolnitev dnevnega reda.

Morebitno odsotnost naj ljudski odborniki pravočasno javijo pisмено ali ustno na Tajništvo ObLO Ljubljana - Rudnik (telefon 22-556).

Predsednik ObLO: France Sitar l. r.

cev in delavcev obč. Ljubljana - Šentvid z dne 7. okt. 1955.

4. Predlog odloka o izenaku nju predpisov bivšega MO Ljubljana, OLO Ljubljana - okolica ter obč. LO Šentvid, Vodice in Črnuče in območje obč. LO Ljubljana - Šentvid.
 5. Predlog odloka o ustanovitvi uprave stanovanjske skupnosti Ljubljana - Šentvid.
 6. Predlog odloka o poslovnem času gostinskih podjetij in gostišč.
 7. Imenovanje upravnika podjetja »Pleskarstvo in slikarstvo« Ljubljana - Šentvid.
 8. Dodelitev zemljišč iz sklade SLP gospodarskim organizacijam.
- Vsak ljudski odbornik ima pravico pisмено predlagati spremembo ali dopolnitev dnevnega reda.

Morebitno odsotnost javno najavo občinskega ljudskega odbora Ljubljana - Šentvid (telefon 773).

Predsednik: Ljilje Stular l. r.